

► VERWIJDERINGEN

Maandelijks statistieken, 2023

Voorwoord:

De Dienst Vreemdelingenzaken is verantwoordelijk voor de gedwongen terugkeer van buitenlandse onderdanen en neemt samen met andere organisaties zoals Fedasil en IOM deel aan de vrijwillige terugkeer van buitenlandse onderdanen.

Het doel van dit rapport is een overzicht te geven van de effectieve verwijderingen.

Het bestaat uit 4 delen: het eerste deel heeft betrekking op de gegevens over gedwongen terugkeer, het tweede deel gaat over vrijwillige terugkeer, het derde deel behandelt de terugdrijvingen en het laatste deel toont de algemene methodologie die gebruikt werd bij het opstellen van deze statistieken zoals de bronnen, de definities.

Dit rapport valt volledig binnen het wettelijk kader dat is vastgesteld door :

- de richtlijn 2008/115/EG over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven ("terugkeerrichtlijn") voor de statistieken over terugkeer,
- de verordening (EG) nr. 562/2006 tot vaststelling van een communautaire code betreffende de overschrijding van de grenzen door personen ("Schengengrenscore") voor wat de terugdrijvingen betreft en

de verordening (EG) nr. 862/2007 betreffende communautaire statistieken over migratie en internationale bescherming voor de algemene statistische methodologie (die wordt uitgebreid tot gebeurtenissen die EU-burgers betreffen).

Inhoudsopgave

1.	Evolutie van het aantal verwijderingen	2
2.	Gedwongen terugkeer	5
3.	Vrijwillige terugkeer	9
4.	Terugdrijvingen	10
5.	Methodologie	13

1. Evolutie van het aantal verwijderingen

Tabel 1.1. Evolutie van het aantal verwijderingen : gedwongen terugkeer – vrijwillige terugkeer – terugdrijvingen, 2010-2022

Jaar	Terugkeer								Terugdr.	Overbrenging van gedetineerden tussen staten	Totaal
	Gedwongen				Vrijwillig			Vrijwil. en gedwongen			
	Land van herk.	Dublin	Bilat.	Totaal	Land van herk. – Fedasil + DVZ	Dublin	Totaal	Totaal			
2010	2.275	1.092	219	3.586			3.088	6.674	1.863		8.537
2011	2.420	1.070	218	3.708			3.870	7.578	2.735		10.313
2012	2.638	970	239	3.847			5.656	9.503	1.895		11.398
2013	3.167	748	278	4.193			4.707	8.900	1.539	44	10.483
2014	2.586	673	260	3.519			3.664	7.183	1.544	31	8.758
2015	3.107	828	310	4.245			4.187	8.432	1.649	44	10.125
2016	3.080	1.138	433	4.651			4.667	9.318	1.543	47	10.908
2017	3.001	1.072	430	4.503			4.033	8.536	2.475	54	11.065
2018	2.842	792	346	3.980			3.126	7.106	2.216	69	9.391
2019	2.674	775	294	3.743			2.559	6.302	2.318	86	8.706
2020	1.538	391	168	2.097	1.847	109	1.956	4.053	808	34	4.895
2021	1.410	366	208	1.984	1.965	63	2.028	4.012	1.237	91	5.340
2022	1.912	735	271	2.918	682	78	760	3.678	1.752	67	5.497

De terugkeerrichtlijn en de verordening over migratiestatistieken stellen duidelijk dat personen zonder een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) uitgesloten zijn van de terugkeerstatistieken. In het geval van zowel vrijwillige als gedwongen terugkeer gaat het dus enkel om die personen in onregelmatig verblijf aan wie reeds een BGV werd afgegeven.

Sinds 2022 wordt, op basis van de Europese richtlijn en verordeningen, gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de gegevens. Dit verklaart de daling van de vrijwillige terugkeer ten opzichte van de andere jaren.

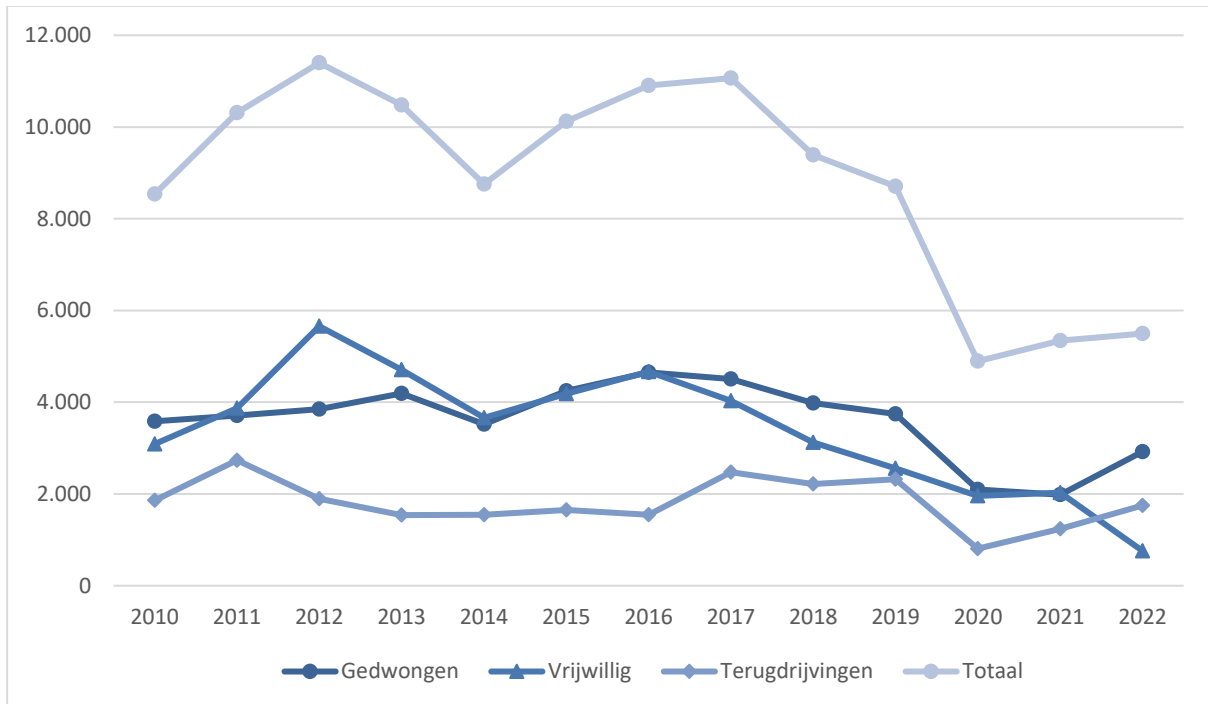
Tabel 1.2. Evolutie van het aantal verwijderingen : gedwongen terugkeer – vrijwillige terugkeer – teruggrijpingen, 2023

Jaar	Terugkeer								Terugdr.	Overbrenging van gedetineerden tussen staten	Totaal
	Gedwongen				Vrijwillig			Vrijwil. en gedwongen			
	Land van herk.	Dublin	Bilat.	Totaal	Land van herkomst. – Fedasil + DVZ	Dublin	Totaal	Totaal			
2022	1.912	735	271	2.918	682	78	760	3.678	1.752	67	5.497
2023	1.207	662	171	2.040	389	75	464	2.504	1.062	41	3.607
01	181	96	31	308	48	10	58	366	116	8	490
02	180	110	17	307	40	12	52	359	119	9	487
03	197	127	20	344	70	13	83	427	136	4	567
04	154	76	27	257	62	11	73	330	140	8	478
05	177	93	25	295	68	7	75	370	207	9	586
06	150	80	28	258	64	8	72	330	163	1	494
07	168	80	23	271	37	14	51	322	181	2	505
08											
09											
10											
11											
12											
Non_UE	781	660	171	1.612	383	72	458	2.070	1.057		3.127
UE	426	2	0	428	6	0	4	432	5		437

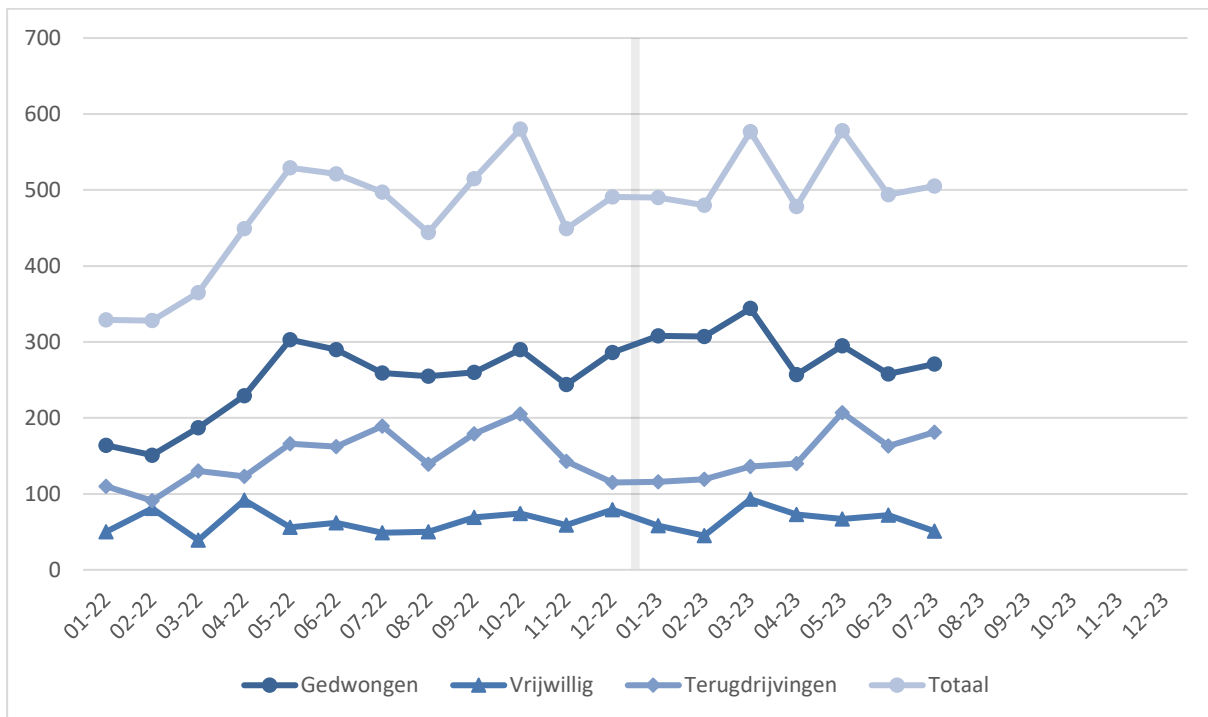
De terugkeerrichtlijn en de verordening over migratiestatistieken stellen duidelijk dat personen zonder een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) uitgesloten zijn van de terugkeerstatistieken. In het geval van zowel vrijwillige als gedwongen terugkeer gaat het dus enkel om die personen in onregelmatig verblijf aan wie reeds een BGV werd afgegeven.

Sinds 2022 wordt, op basis van de Europese richtlijn en verordeningen, gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de gegevens. Dit verklaart de daling van de vrijwillige terugkeer ten opzichte van de andere jaren.

Grafiek 1.1. Evolutie van het aantal verwijderingen : gedwongen terugkeer – vrijwillige terugkeer – teruggedrijvingen, 2010 – 2022

Grafiek 1.2. Evolutie van het aantal verwijderingen : gedwongen terugkeer – vrijwillige terugkeer – teruggedrijvingen, 2023

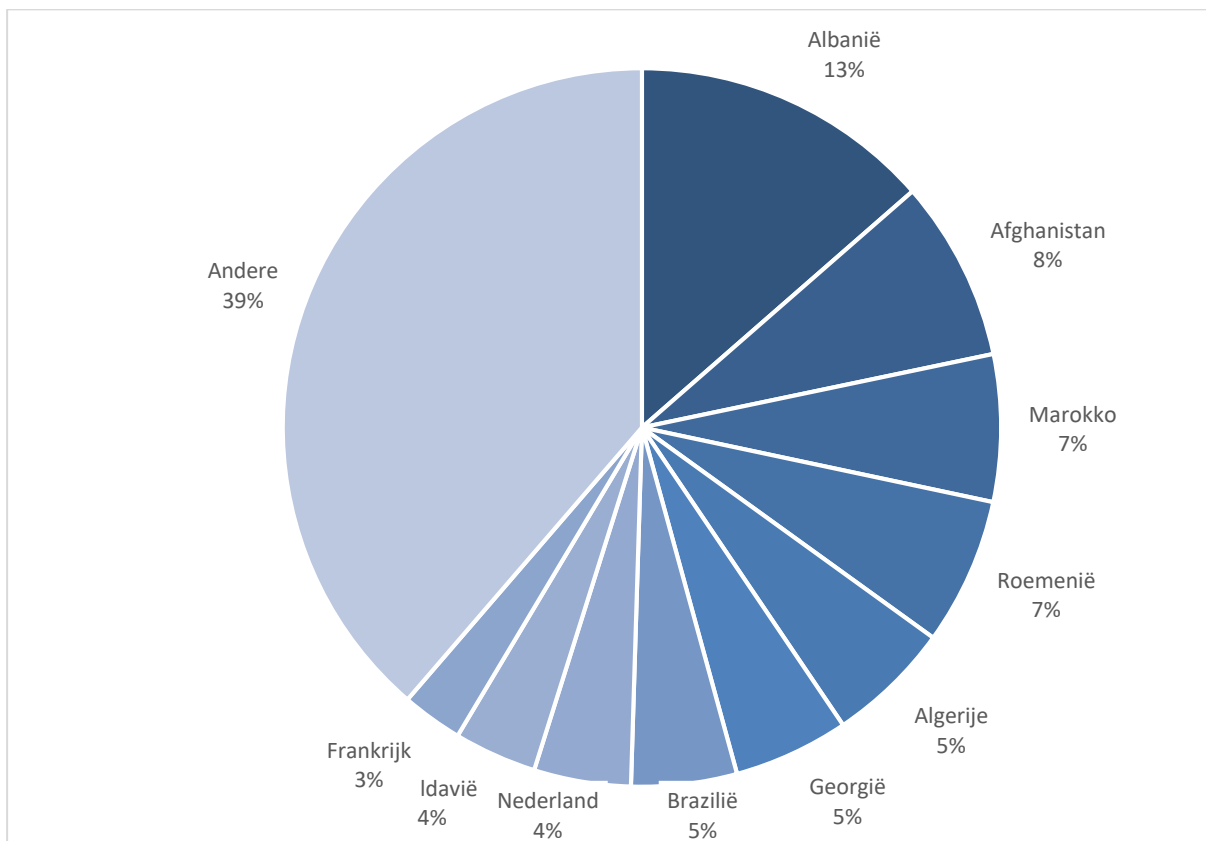

2. Gedwongen terugkeer

Tabel 2.1. Meest voorkomende nationaliteiten, 2023

Nationaliteit	Aantal personen
Albanië	277
Afghanistan	166
Roemenië	135
Marokko	135
Algerije	114
Georgië	106
Brazilië	97
Nederland	89
Moldavië	76
Frankrijk	56
Andere	789
Totaal	2.040

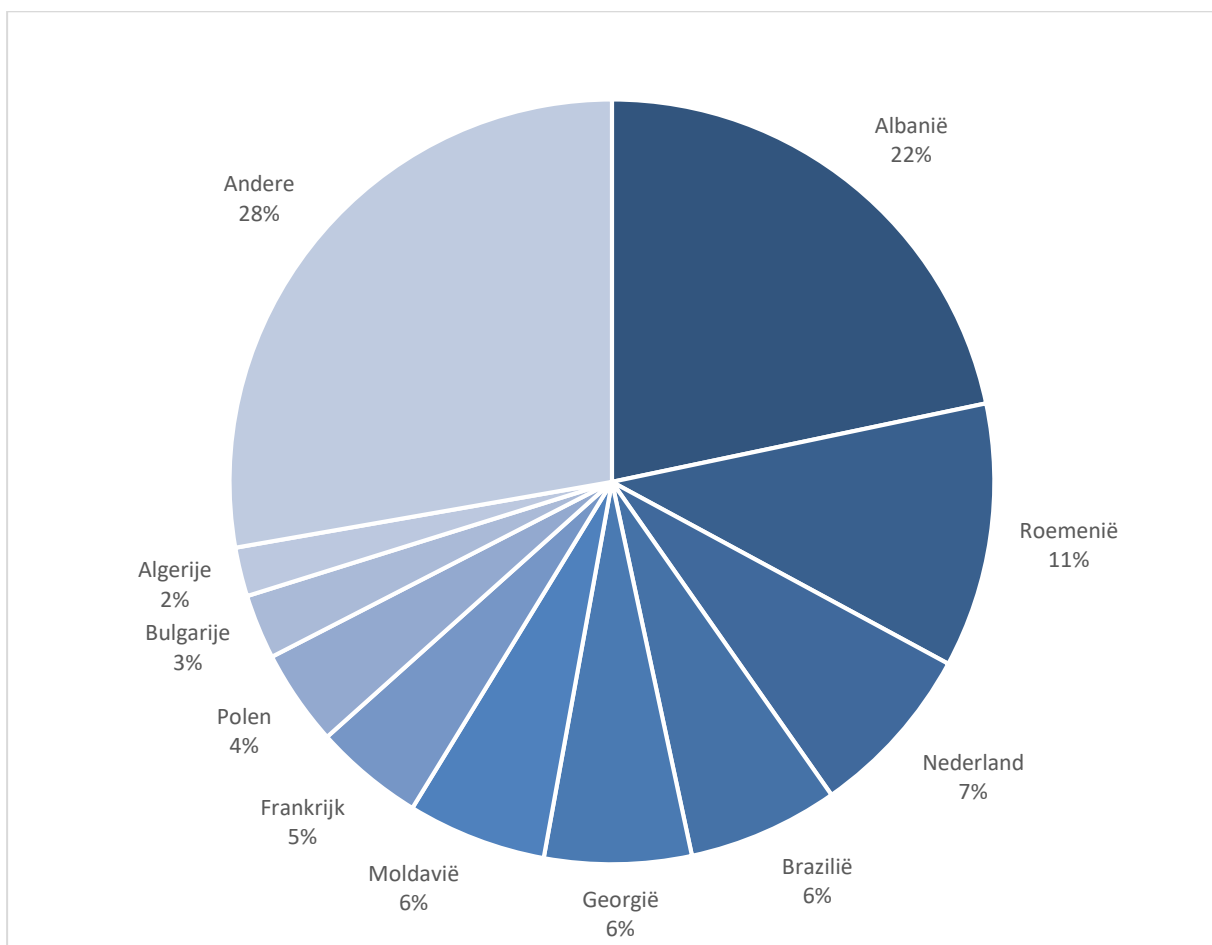
Grafiek 2.1. Meest voorkomende nationaliteiten, 2023

Tabel 2.2. Meest voorkomende nationaliteiten naar herkomstlanden, 2023

Nationaliteit	Aantal personen
Albanië	262
Roemenië	135
Nederland	89
Brazilië	77
Georgië	75
Moldavië	71
Frankrijk	56
Polen	49
Bulgarije	33
Algerije	25
Andere	335
Totaal	1.207

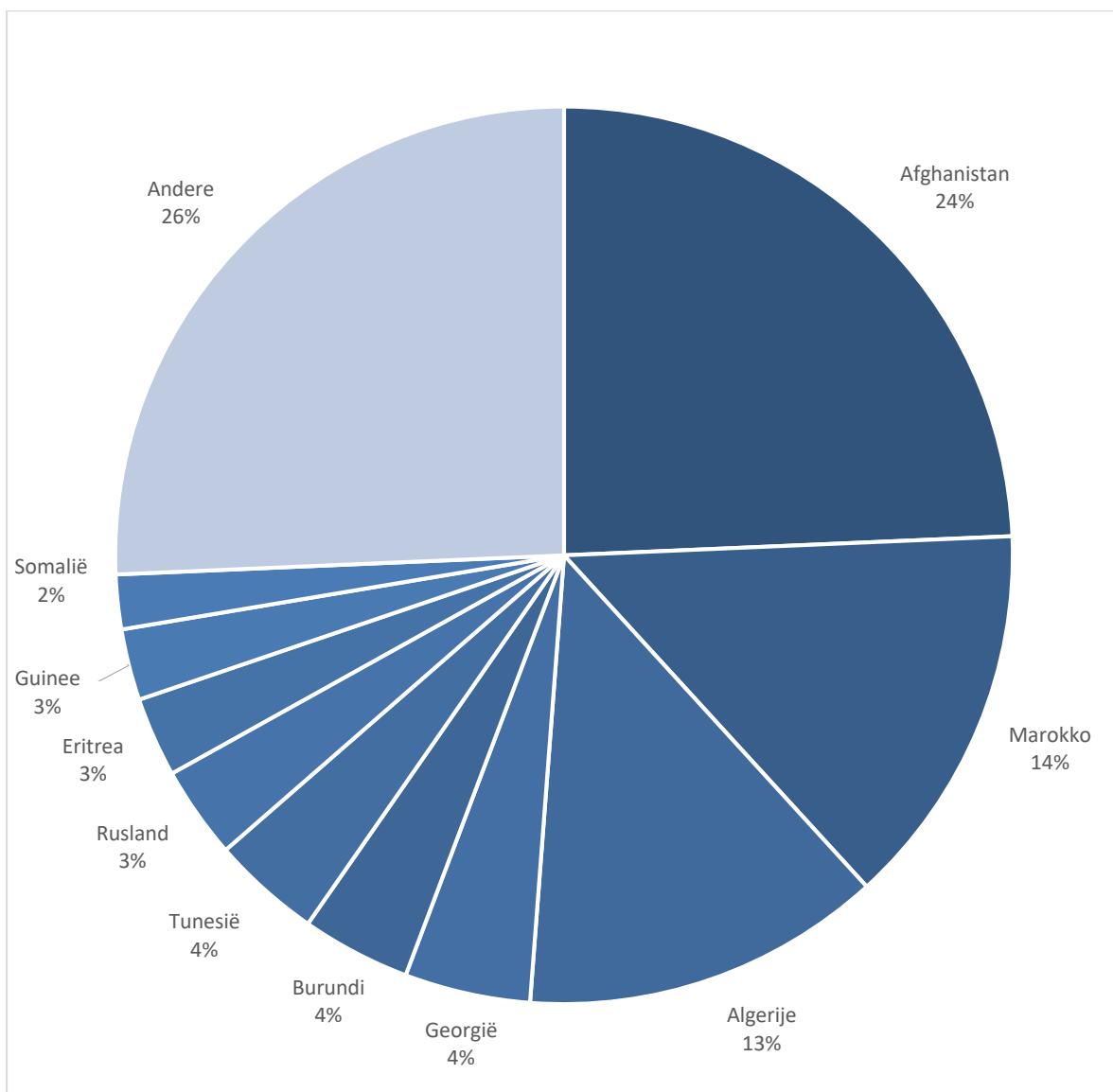
Grafiek 2.2. Meest voorkomende nationaliteiten naar herkomstlanden, 2023

Tabel 2.3. Meest voorkomende nationaliteiten Dublin, 2023

Nationaliteit	Aantal personen
Afghanistan	161
Marokko	92
Algerije	86
Georgië	30
Burundi	26
Tunesië	26
Rusland	22
Eritrea	19
Guinee	17
Somalië	13
Andere	170
Totaal	662

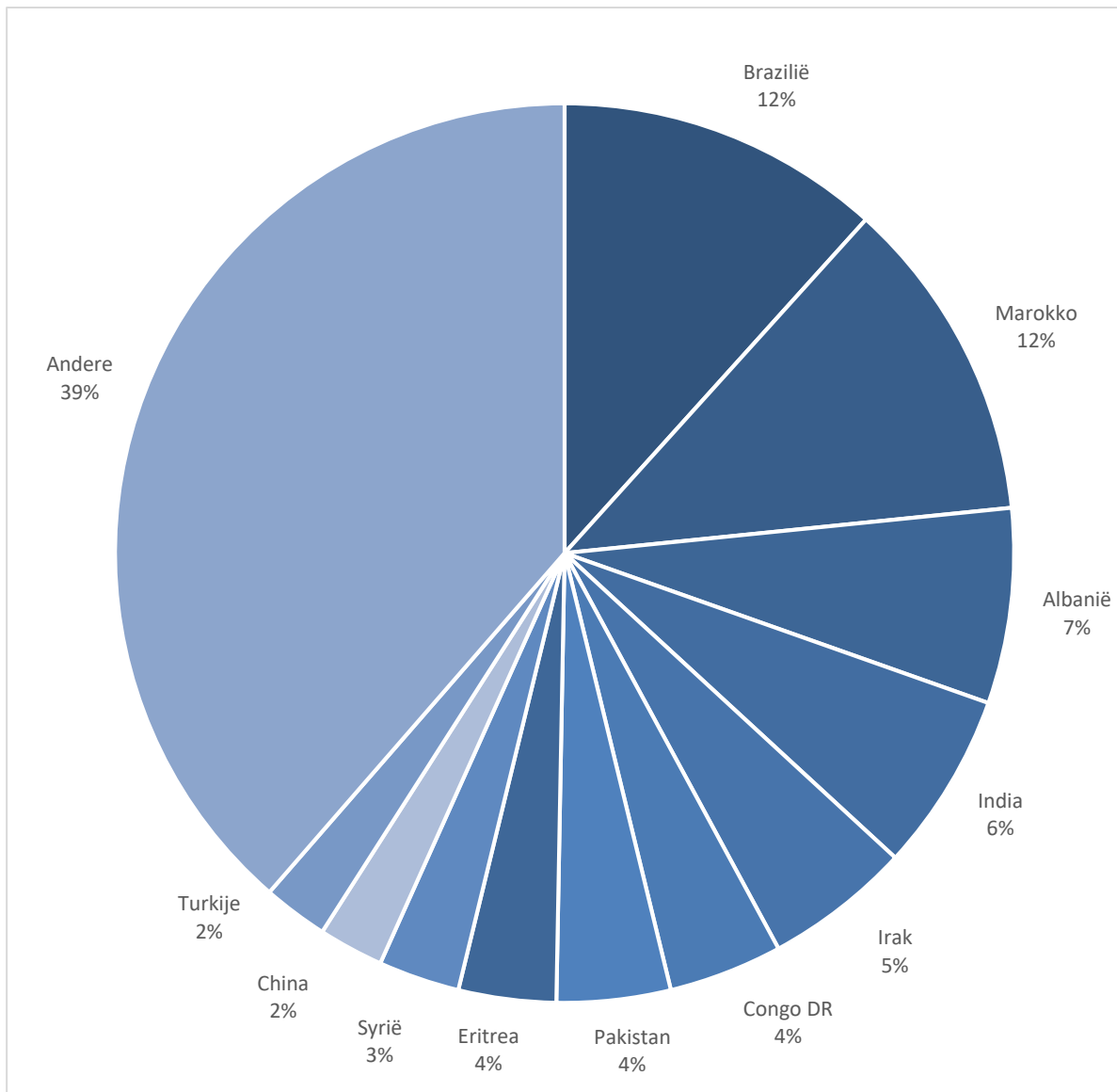
Grafiek 2.3. Meest voorkomende nationaliteiten Dublin, 2023

Tabel 2.4. Meest voorkomende nationaliteiten bilateraal, 2023

Nationaliteit	Aantal personen
Brazilië	20
Marokko	20
Albanië	12
India	11
Irak	9
Congo DR	7
Pakistan	7
Eritrea	6
Syrië	5
China	4
Turkije	4
Andere	66
Totaal	171

Grafiek 2.4. Meest voorkomende nationaliteiten bilateraal, 2023

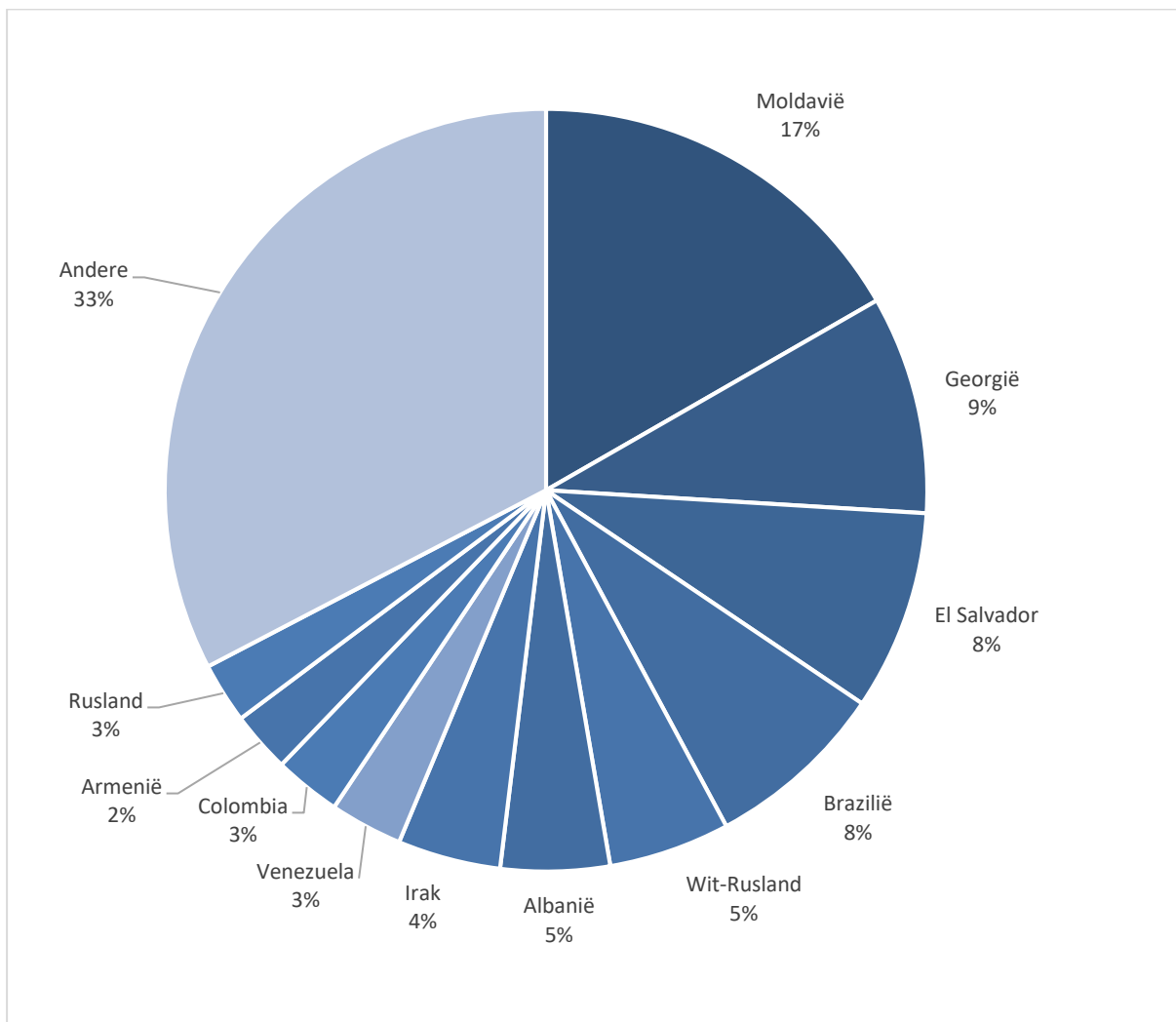

3. Vrijwillige terugkeer

Tabel 3.1. Meest voorkomende nationaliteiten, 2023

Nationaliteit	Aantal personen
Moldavië	65
Georgië	36
El Salvador	33
Brazilië	30
Wit-Rusland	20
Albanië	18
Irak	17
Venezuela	12
Colombia	11
Armenië	10
Rusland	10
Andere	127
Totaal	389

Grafiek 3.1. Meest voorkomende nationaliteiten, 2023

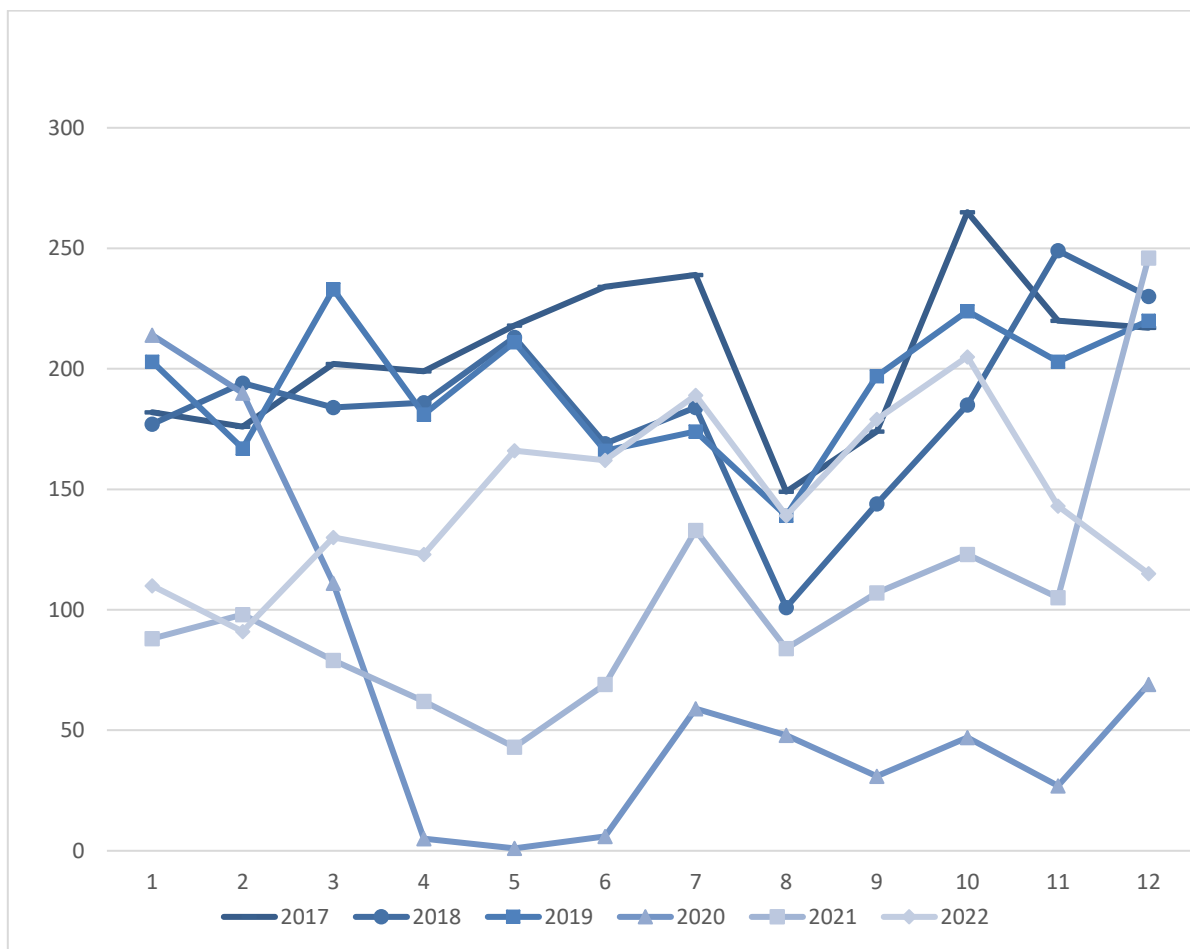

4. Terugdrijvingen

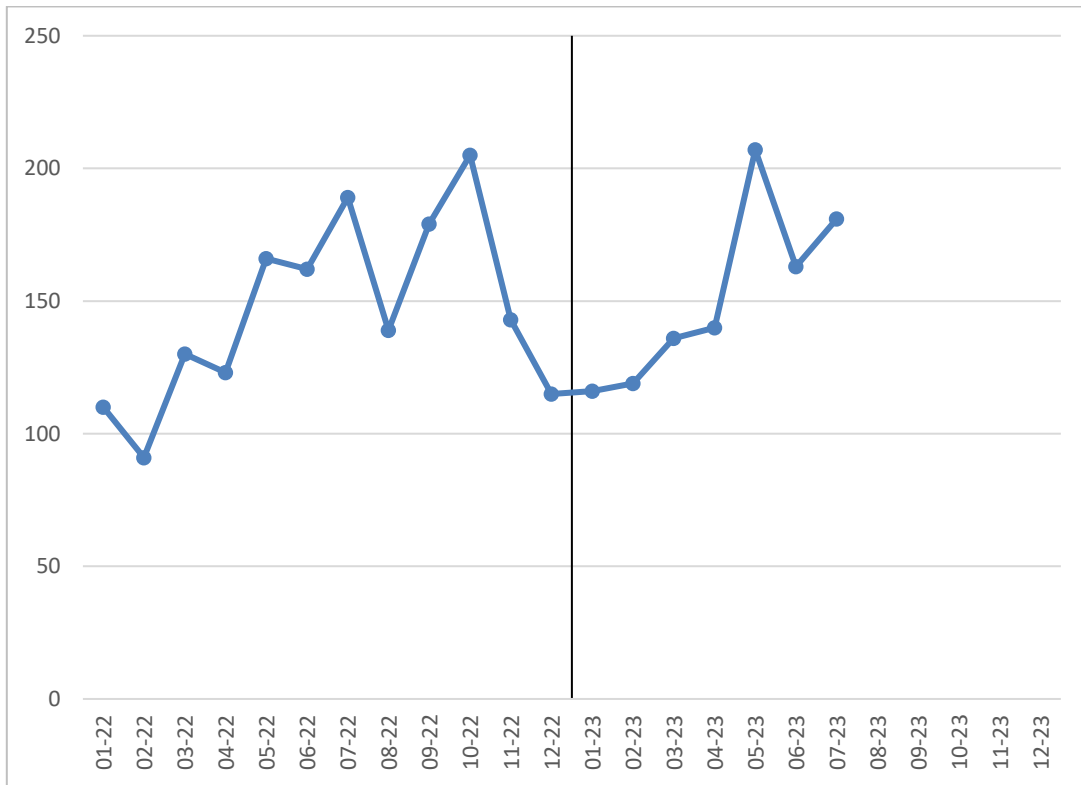
Tabel 4.1. Evolutie van het aantal effectieve terugdrijvingen, per maand en per jaar: 2017 – 2023

Maand	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	182	177	203	214	88	110	116
2	176	194	167	190	98	91	119
3	202	184	233	111	79	130	136
4	199	186	181	5	62	123	140
5	218	213	211	1	43	166	207
6	234	169	166	6	69	162	163
7	239	184	174	59	133	189	181
8	149	101	139	48	84	139	
9	174	144	197	31	107	179	
10	265	185	224	47	123	205	
11	220	249	203	27	105	143	
12	217	230	220	69	246	115	
Totaal	2.475	2.216	2.318	808	1.237	1.752	1.062

Grafiek 4.1. Evolutie van het aantal effectieve terugdrijvingen, per maand en per jaar: 2017 – 2022

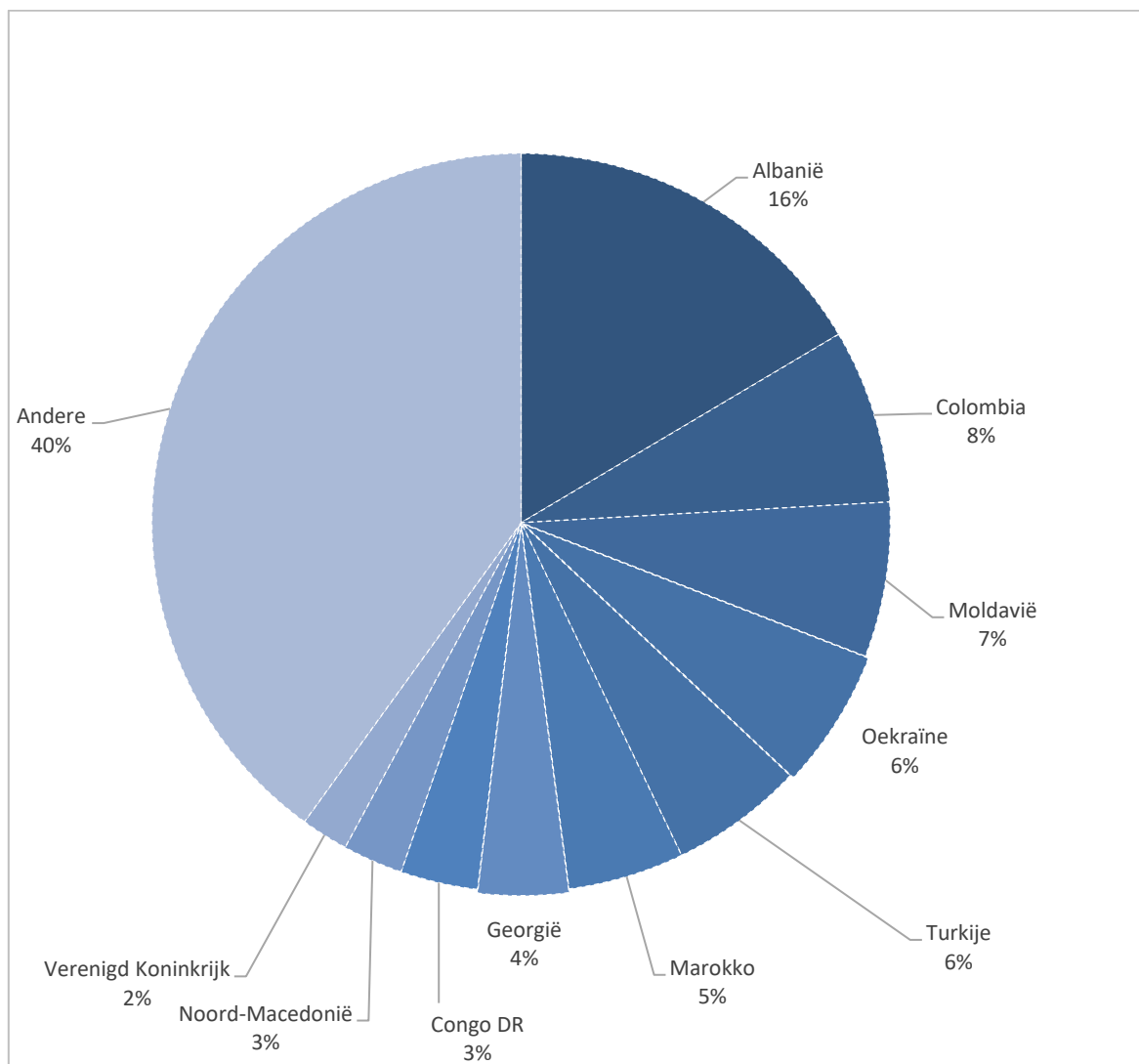
Grafiek 4.2. Evolutie van het aantal effectieve terugdrijvingen, per maand : 2022 – 2023

Tabel 4.2. Meest voorkomende nationaliteiten, 2023

Nationaliteit	Aantal personen
Albanië	175
Colombia	81
Moldavië	72
Oekraïne	65
Turkije	62
Marokko	54
Georgië	42
Congo DR	36
Noord-Macedonië	28
Verenigd Koninkrijk	22
Andere	425
Totaal	1.062

Grafiek 4.3. Meest voorkomende nationaliteiten, 2023

5. Methodologie

5.1. Algemeen kader

De Dienst Vreemdelingenzaken is verantwoordelijk voor de gedwongen terugkeer van buitenlandse onderdanen en neemt, met andere organisaties zoals Fedasil en IOM, deel aan de vrijwillige terugkeer van buitenlandse onderdanen.

5.2. Bronnen

De gegevens zijn uit verschillende bronnen afkomstig :

- Gedwongen terugkeer : Dienst Vreemdelingenzaken
- Vrijwillige terugkeer : Fedasil, IOM, Dienst Vreemdelingenzaken
- Terugdrijvingen : Dienst Vreemdelingenzaken

5.3. Betrokken bevolking

Alle vreemdelingen (onderdanen van derde landen en EU-onderdanen) in onregelmatig verblijf die het Belgische grondgebied onder toezicht hebben verlaten (zowel gedwongen als vrijwillig), de personen aan wie de toegang tot het Belgische grondgebied is geweigerd en die werden teruggedreven evenals de overbrengingen van gedetineerden tussen staten.

De terugkeerrichtlijn en de verordening over migratiestatistieken stellen duidelijk dat personen zonder een bevel om het grondgebied te verlaten (BGV) uitgesloten zijn van de terugkeerstatistieken. In het geval van zowel vrijwillige als gedwongen terugkeer gaat het dus enkel om die personen in onregelmatig verblijf aan wie reeds een BGV werd afgegeven.

Sinds 2022 wordt, op basis van de Europese richtlijn en verordeningen, gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de gegevens. Dit verklaart de daling van de vrijwillige terugkeer ten opzichte van de andere jaren.

5.4. Teleenheid

Tenzij anders aangegeven hebben de gepubliceerde statistieken betrekking op personen, en niet op aéanvragen/beslissingen/dossiers.

5.5. Glossarium

- Dublin

Indien België niet verantwoordelijk is voor de behandeling van het verzoek om internationale bescherming, met toepassing van Verordening (EG) 604/2013 (Dublin III) (voordien Verordening (EG) 343/2003 (Dublin II)), en een andere lidstaat van de Europese Unie verantwoordelijk is voor de behandeling (Europese Unie, evenals IJsland, Noorwegen, Liechtenstein en Zwitserland), wordt een verzoek tot overname of terugname aan deze lidstaat gericht. In geval van akkoord wordt een gemotiveerde beslissing tot weigering met bevel om het grondgebied te verlaten (26 quater of 25 quater) genomen. De verzoeker wordt dan gelast zich te begeven naar het land dat verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn verzoek om internationale bescherming.

- Fedasil : Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers
- IOM : Internationale Organisatie voor Migratie

De IOM organiseert de terugkeer van buitenlandse onderdanen die dat wensen. Deze terugkeer vindt op vrijwillige basis plaats en de vreemdeling ontvangt een premie voor zijn reïntegratie in zijn land van herkomst. Vreemdelingen die zich, met het oog op hun verwijdering, al dan niet in een gesloten centrum of een woning bevinden, kunnen vragen om op deze manier terug te keren.

- **Terugdrijving**

Worden teruggedreven :

- de vreemdelingen die aan de Belgische grens worden vastgehouden, omdat ze niet voldoen aan de vereiste voorwaarden voor de binnenkomst op het Schengengrondgebied
- en de aan de grens afgewezen asielzoekers.

Ze worden teruggestuurd naar het land waaruit ze afkomstig zijn.

- **Bilaterale terugname (Bilaterale)**

Alle verwijderingen van deze vreemdelingen als gevolg van hun terugname, krachtens een bilaterale overeenkomst tussen België en het betrokken land.

- **Gedwongen terugkeer :**

Alle vreemdelingen die illegaal op het grondgebied verblijven en wier verwijdering door de DVZ georganiseerd werd, vanuit de gesloten centra en de woonunits (indien deze personen niet met de IOM vertrokken zijn) en vanuit de penitentiaire instellingen, na hun invrijheidstelling (einde straf of voorlopige vrijlating/voorwaardelijke vrijlating of einde aanhoudingsmandaat).

- **Dublin-overdrachten**

De overdracht van vreemdelingen met toepassing van verordening (EG) nr. 604/2013 (Dublin III). De vreemdeling wordt dan teruggeleid naar de grens van het land dat verantwoordelijk is voor de behandeling van zijn asielaanvraag.

- **Overbrenging van gedetineerden tussen staten :**

Overbrenging van (illegaal verblijvende) veroordeelde vreemdeling naar de staat waarvan ze een onderdaan zijn, met het oog op de latere uitvoering van de sanctie (gevangenisstraf) in deze staat.

De overbrenging tussen staten wordt uitgevoerd op basis van:

- het Kaderbesluit 2008/909/JBZ van de Raad van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op strafvonnissen waarbij vrijheidsstraffen of tot vrijheidsbeneming strekkende maatregelen zijn opgelegd, met het oog op de tenuitvoerlegging ervan in de Europese Unie ;
- het verdrag van de Raad van Europa van 21 maart 1983 inzake de overbrenging van gevonnisde personen ;
- de bilaterale overeenkomsten inzake de materie met Albanië, Marokko en Kosovo.

6. Contact

Dit verslag werd op 12.09.2023 opgesteld door de Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken.

Voor elke bijkomende opmerking, suggestie of vraag kunt u contact opnemen met de Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken, Pachecolaan 44 te 1000 Brussel,

Tel.: +32 (0)2/488.80.00
E-mail: statdvzoe@ibz.fgov.be

Het verslag is ook beschikbaar in het Nederlands en kan ook worden geraadpleegd op de website www.dofi.fgov.be, waar u ook andere statistische verslagen zult vinden.

Verantwoordelijke uitgever: Freddy ROOSEMONT,
Pachecolaan 44, 1000 Brussel